

Uchwała Nr 1.2017
Zebrania Wiejskiego Sołectwa Sylczno
z dnia 11 września 2017 r.

w sprawie uchwalenia „Planu Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz na lata 2018-2022

Na podstawie § 3 ust. 1 Statutu Sołectwa Sylczno zatwierdzonego uchwałą Nr 111/XVI/2004 Rady Gminy Parchowo z dnia 06 kwietnia 2004 r. ze zmianami **Zebranie Wiejskie uchwała, co następuje:**

§ 1. Uchwała się „Plan Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz na lata 2018 - 2022”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr 1.2014 z dnia 17 czerwca 2014r. Zebrania Wiejskiego Sołectwa Sylczno w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz na lata 2009-2017

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Radzie Sołeckiej Sołectwa Sylczno.

§ 4. 1. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od 01.01.2018r.

2. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń sołectwa Sylczno, a także zamieszczeniu jej treści na bip.parchowo.pl.

Przewodniczący
Zebrania Wiejskiego
Wiesław Kinowski
Wiesław Kinowski

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022**

**Załącznik do uchwały Nr 1.2017
Zebrania wiejskiego sołectwa Sylczno
z dnia 11.09.2017 r.**

**Załącznik do uchwały
Rady Gminy Parchowo
z dnia**

**PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI
SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ**

na lata 2018 - 2022

Gmina Parchowo, powiat bytowski

**GMINA
PARCHOWO**

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

SPIS TREŚCI:

	Wstęp	3
	Metodologia	4
1.	Charakterystyka miejscowości	5
1.1.	Położenie geograficzne	5
1.2.	Charakterystyka mieszkańców	5
1.3.	Układ wsi	5
1.4.	Środowisko przyrodnicze	5
1.5.	Dziedzictwo historyczne	6
2.	Inwentaryzacja zasobów i ich znaczenie	8
3.	Charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców	14
4.	Analiza SWOT	15
5.	Planowane kierunki odnowy wsi Sylczno, Sumin i Garbacz	17
5.1.	Wizja rozwoju miejscowości	17
5.2.	Diagnoza możliwości rozwojowych sołectwa	18
5.3.	Priorytety, cele i projekty działań – arkusz planowania	19
5.4.	Hierarchizacja celów	21
6.	Harmonogram wdrażania planu	22
7.	Podsumowanie	23

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ NA LATA 2018-2022

Wstęp

Podstawą rozwoju sołectwa Sylczno jest dokument pt. „**Plan Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz**”, który przedstawia charakterystykę miejscowości, cele oraz kierunki działania wraz z zadaniami inwestycyjnymi na lata 2018 - 2022.

Prace nad tworzeniem dokumentu pozwoliły mieszkańcom lepiej poznać się, sprecyzować swoje potrzeby i oczekiwania oraz wykazały, że głównym powodem podjęcia wszelkich działań jest potrzeba konsolidacji miejscowego społeczeństwa. Ponadto opracowanie planu jest wynikiem możliwości skorzystania z wielu programów służących wspieraniu obszarów wiejskich i społeczności wiejskiej, a przede wszystkim inwestycji mających poprawić jakość życia lokalnym społecznościom.

Ponieważ zakłada się logiczną konsekwencję konstrukcji planu odnowy miejscowości w ścisłej korelacji z planem rozwoju lokalnego, strategią rozwoju województwa i kierunkiem zagospodarowania przestrzennego, dokument ten ma charakter małej strategii rozwoju miejscowości. W szczególności obejmuje on analizę zasobów sołectwa, wytypowanie korzystnych i niekorzystnych cech charakteryzujących miejscowości oraz wykaz potencjalnych szans i zagrożeń występujących w otoczeniu, które mogą wpłynąć na dalszy rozwój sołectwa i jego mieszkańców. Zawiera też wizję wsi, która uzależniona jest od realizacji przedstawionych priorytetów i projektów.

„**Plan Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz**” ma służyć pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych w oparciu o środki budżetowe gminy oraz w oparciu o dostęp do środków unijnych i rządowych, a także wszelkich innych dostępnych środków pozabudżetowych. Realizacja przedstawionych projektów rozwojowych wymaga ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i organami gminy oraz spójności planów odnowy miejscowości z Planem rozwoju lokalnego Gminy Parchowo. Pozwoli to na właściwe konstruowanie budżetu gminy oraz rocznych i wieloletnich planów inwestycyjnych.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ NA LATA 2018-2022

Metodologia

„Plan Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz” opracowano przyjmując za podstawę zgłaszane w czasie zebrań wiejskich problemy sołectwa oraz proponowane sposoby ich rozwiązań.

Przeprowadzono spotkania z udziałem mieszkańców sołectwa, sołtysa i rady sołectkiej oraz Wójta i pracowników Urzędu Gminy oraz coroczne zebranie ewaluacyjne. Wynikiem ich było zidentyfikowanie problemów i wypracowanie priorytetów w obszarach życia społeczno – gospodarczego oraz podjęcie uchwały o przystąpieniu do sporządzenia planu odnowy sołectwa.

Pomocna w zidentyfikowanie celów i kierunków działania była też ankieta, w której mieszkańcy wypowiedzieli się na temat: „*Co ich zdaniem należy zrobić w sołectwie w ciągu najbliższych 8 lat ?*”, „*Jakimi problemami należy zająć się w pierwszej kolejności ?*” i „*Co mieszkańcy sami mogą zrobić dla rozwoju miejscowości ?*”.

Na podstawie odpowiedzi opracowano kilka celów w oparciu o wcześniej wytypowane w wyniku dyskusji potrzeby, słabe strony i zagrożenia. Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans. Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach życia społeczno - gospodarczego.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ NA LATA 2018-2022

1. Charakterystyka miejscowości

1. 1. Położenie geograficzne

Sylczno, Sumin i Garbacz położone są na południowo – zachodnim skraju Pojezierza Kaszubskiego - na szlaku Szwajcarii Kaszubskiej. Administracyjnie należą do Gminy Parchowo i zlokalizowane są w jej południowo–wschodniej części w otoczeniu pól, lasów i jezior: Sumińskiego oraz Mausz. Miejscowości znajdują się w kilkukilometrowych odległościach od głównego ciągu komunikacyjnego, którym jest droga krajowa nr 20.

Sylczno, Sumin i Garbacz tworzą sołectwo o powierzchni 1 936,36 ha, którego siedzibą jest Sylczno.

1. 2. Charakterystyka mieszkańców

Miejscowość Sylczno, według danych na dzień 10.03.2008 r., zamieszkuje 211 osób, Garbacz 20, a Sumin 36. W większości, mieszkańcy to rdzenni Kaszubi zajmujący się rolnictwem, ale w ostatnich kilkunastu latach coraz częściej głównym źródłem utrzymania jest praca zarobkowa poza rolnictwem. Duża część mieszkańców utrzymuje się ze świadczeń socjalnych typu: emerytury, renty, zasiłki.

Miejscowa ludność zachowuje obrzędy i tradycje kaszubskie oraz aktywnie uczestniczy w życiu religijnym parafii. Starsi mieszkańcy posługują się prawie wyłącznie językiem kaszubskim. W ramach krzewienia tradycji i kultury kaszubskiej w pobliskiej szkole dzieci uczą się języka kaszubskiego.

1. 3. Układ wsi

Układ zabudowy wsi Sylczno jest zwarty, zlokalizowany głównie wzdłuż drogi asfaltowej. Miejscowość Sumin charakteryzuje się skupieniem siedlisk bezpośrednio przy brzegu jeziora, natomiast Garbacz to zabudowania rozrzucone w stosunkowo niewielkich odległościach.

1. 4. Środowisko przyrodnicze

Sylczno, Sumin i Garbacz położone są w malowniczym, pagórkowatym terenie w otoczeniu lasów, pól, łąk i jezior. Przeważają tu bory sosnowe obfitujące w owoce leśne i grzyby, które latem chętnie zbierają stali mieszkańcy, a także coraz liczniejsi turyści. Okoliczne lasy są ostoją dla wielu gatunków zwierząt oraz siedliskiem urozmaiconej roślinności. W zachodniej części wsi Sylczno występuje dużo cennych ze względów przyrodniczych

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ NA LATA 2018-2022

drobnych torfowisk wysokich. Tereny na wschód od drogi Nakla – Sylczno znajdują się w strefie ochronnej Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

Całe sołectwo porośnięte jest pięknymi jałowcami, z których jeden o wys. 5,5 m był jeszcze kilka lat temu pomnikiem przyrody.

Grunty orne stanowią prawie w całości gleby V i VI klasy. Na terenie Sylczna znajdują się udokumentowane złoża piaszczysto - żwirowego kruszywa naturalnego dotychczas nie eksploatowanego, stanowiącego surowiec wysokiej jakości dla budownictwa. Złoże w przeważającej części leży w granicach strefy ochronnej Parku Krajobrazowego „Dolina Słupi”.

1. 5. Dziedzictwo historyczne

Sylczno, dawniej Sielczno, zostało założone w końcu IV w. jako wieś chłopska. *Lustracje woj. pomorskiego* z XVI i XVII w. wykazują, że Sylczno było jedną z większych wsi parchowskich; był tu młyn, mieszkało 7 gburów, 2 sołtysów, karczmarz, kowal, pasterz i kołodziej. Do roku 1772 miejscowość podlegała staroście mirachowskiemu z ówczesnego powiatu mirachowskiego. W końcu XVIII w. wieś zamieszkiwało 116 osób, a końcu XIX w. już prawie 400 mieszkańców. Na przełomie XIX i XX w. rozpoczęto zalesianie dawnych majątków w Grabowie i Sulęczynie otaczających Sylczno. W latach okupacji niemieckiej w pobliskich lasach działały oddziały Gryfa Pomorskiego. W tym też czasie wielu Sylcznian wiernych swej narodowości było więzionych w obozie koncentracyjnym w Stutthofie. Po roku 1944 uwięziono wszystkich Polaków z Sylczna w obozie w Potylicach. Po II wojnie światowej - do połowy lat 50 -tych - Sylczno, Sumin i Garbacz znajdowały się w ówczesnym województwie gdańskim, później przyłączono je do nowoutworzonego województwa koszalińskiego, a w latach 1975 – 1998 do województwa słupskiego.

Długa i ciekawa jest historia szkolnictwa w Sylcznie. Początki nauczania powszechnego sięgają roku 1807. Około lat 30 – 40- stych ubiegłego stulecia wybudowano budynek szkoły o charakterystycznej konstrukcji szachulcowej. Obecny budynek szkoły pochodzi z lat 1900 – 1901 i powstał dzięki staraniom Juliusza Tkaczka, późniejszego wieloletniego dyrektora Seminarium Nauczycielskiego w Kościerzynie. Po II wojnie światowej do tutejszej szkoły średnio uczęszczało około 60 - 80 uczniów podzielonych na 7 klas. Od roku 1966 do 1974 funkcjonowała tu pełna ośmioklasowa szkoła, licząca przeszło 90-ciu uczniów. Po roku 1974 ilość klas została zredukowana do 4, a w latach 80 -tych była już tylko jedna klasa i oddział przedszkolny. Ostatnim rokiem nauczania w tutejszej szkole był rok 1998. Sylcznianie

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

z sentymentem wspominają lata spędzone w miejscowej szkole, a także wielu nauczycieli, których darzyli szacunkiem.

Na terenie sołectwa znajduje się strefa występowania kurhanów datowanych na II – III w. n.e. Świadczą one o zamieszkiwaniu tych terenów przez ludzi o prądowej kulturze.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

2. Inwentaryzacja zasobów i ich znaczenie

Inwentaryzacja zasobów zawiera wykaz elementów materialnych i niematerialnych sołectwa, które mogą być wykorzystane do dalszego rozwoju miejscowości.

Rodzaj zasobu	Opis zasobu	Znaczenie zasobu
1. Środowisko przyrodnicze		
krajobraz	położenie w malowniczym, zróżnicowanym środowisku w otoczeniu lasów i jezior Sumin oraz Mausz	duże
klimat	warunki klimatyczne korzystne dla zamieszkania i wypoczynku, walory klimatu to świeże powietrze, dobre nasłonecznienie	duże
szata roślinna	lasz obfitują w runo leśne, tereny występowania cennych wrzosowisk, porośniętych licznymi jałowcami, dobrze zachowany żyzny kompleks leśny bukowo-dębowy na południowym brzegu jeziora Mausz z płatami kwaśnej buczyny niżowej i acidofilnego lasu	wybitne
świat zwierzęcy	występuje wiele gatunków zwierząt leśnych	średnie
wody	jezioro Sumin oddalone od Sylczna o 2 km, o pow. 152 ha i średniej głębokości 5,5 m jest jeziorem źródłiskowym dla ciekę Borowa odprowadzającego wodę w kierunku rzeki Wdy, w granicach sołectwa leży jego zachodnia część, a północno-zachodni brzeg wykorzystywany jest do celów kąpieliskowych. staw przeciwpożarowy	duże małe
gleby, kopaliny	gleby klasy V i VI, występuje złożę piaszczysto-żwirowe o wysokiej jakości surowca dla budownictwa	średni
2. Położenie		

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

drogi, komunikacja	drogi gminne i powiatowe złej jakości, niezadowalająca dostępność komunikacyjna do siedziby gminy (mimo stosunkowo niewielkiej odległości - 11 km) ze względu na braki w komunikacji publicznej, brak autobusów w okresie letnim - głównym środkiem lokomocji są własne samochody mieszkańców	średnie niewystarczające
sąsiedztwo	lasy, pola uprawne, jeziora Sumin i Mausz, bliskość wsi Grabowo Parchowskie (3 km) i Sulęczyna (9 km), w których znajdują się ośrodki turystyczne, sąsiedztwo wsi Nakła (4 km), w której znajduje się szkoła i kościół, możliwość wyboru miejsca pracy lub nauki w dwóch miastach: Bytowie i Kościerzynie, które oddalone są w prawie równych odległościach od sołectwa (około 17 km)	duże średnie średnie
infrastruktura techniczna	Sylczno posiada sieć wodociagową, brak sieci kanalizacyjnej, prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, przez południową część sołectwa przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia Kościerzyna – Bytów, podziemnym przewodem doprowadzona jest łączność telefoniczna, pozwalająca na podłączenie do internetu	średnie
3. Środowisko kulturowe		
walory architektury wiejskiej, zabytki:	drewniany budynek mieszkalny nr 8 pochodzący z przełomu XVIII/XIX w. – wł. prywatna, wpisany do ewidencji zabytków, budynek inwentarski nr 8, murowany z 1895 r. - wł. Nadleśnictwa Lipusz, wpisany w ewidencji zabytków budynek inwentarski nr 27, murowany z początku XX w. z polnego kamienia - wł. Jerzy Hiler, wpisany do ewidencji zabytków oraz cała zagroda p. Hiler ma charakter zabytkowy (łącznie ze stodołą z XIX/XX w.), obszar strefy ochrony archeologicznej – stanowi ślad osadnictwa kultury łużyckiej z II – III w. n.e., pomnikowy Diabelski Kamień - gład narzutowy leżący wśród pól pomiędzy Nakłą a Sylcznem i posiadający swą legendę	duże

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

ukszałtowanie przestrzeni publicznej	brak walorów ukształtowania przestrzeni publicznej: słabo zagospodarowany plac zabaw dla dzieci, brak utwardzonego boiska,	małe
osobliwości, tradycje i miejsca kultu	zachowany język kaszubski, zachowane niektóre obrzędy i obyczaje kaszubskie, np. związane z weselem (<i>pólter</i> , <i>oczepiny</i> , <i>bretczy tuńc</i> , rzadko już przychodzą przebierańcy), ze świętami (adwentowa <i>gwiazdka</i> , wielkanocny <i>dęgus</i> , psoty sylwestrowe), odprawianie nabożeństw majowych przy przydrożnych krzyżach i kapliczkach, rzeźba ludowa wykonywana przez Jakuba Błaszковского, właściciela gospodarstwa agroturystycznego, tradycyjne potrawy: własnego wyrobu przetwory z wieprzowiny, <i>pulki</i> ze śledziami, <i>plince</i> ziemniaczane, rosół z kury, kluski, masło, chleb, zupa z brukwi czy czernina	duże
historia	długa i ciekawa historia oświaty w Sylczynie, zachowana kronika szkolna prowadzona od 1950 r., postawa miejscowej ludności, która pomimo prześladowań, pozostała wierna swej narodowości, ciekawa nazwa Sylczna, dawnego Sielczna, (kaszub. Selczna) pochodzi najprawdopodobniej od imienia Sylko, Sulko, czyli Sulisława, który mógł być założycielem, pierwszym mieszkańcem lub fundatorem wsi	duże
4. Obiekty i tereny		
tereny mieszkaniowe	obserwuje się dynamiczny rozwój mieszkalnictwa jednorodzinnego oraz w ramach siedlisk rolniczych, występuje zróżnicowanie pod względem dbałości o ład, estetykę i porządek na posesjach,	średnie
tereny dla funkcji rekreacyjno-turystycznej	sołectwo dysponuje dużą ilością miejsc do wykorzystania na potrzeby rekreacyjno-turystyczne, nad jez. Sumin znajduje się pole biwakowe - własność Nadleśnictwa Lipusz, istnieje potrzeba wytyczenia i oznakowania ścieżek pieszych, rowerowych i szlaków turystyki konnej oraz oznakowania terenów przy obiektach archeologicznych	duże

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

tereny na działalność gospodarczą	w studium zagospodarowania przestrzennego wyznaczono tereny pod kopalnię kruszywa, należałoby określić warunki podjęcia eksploatacji, opracować projekt racjonalnej gospodarki złożem uwzględniający ograniczenia wydobycia ze względu na hałas, pylenie, dysonans w krajobrazie naturalnym	duże
tereny publiczne	światlica wiejska o zabytkowym charakterze, ale wymagająca bieżących remontów, zagospodarowany plac zabaw dla dzieci wymagający bieżącego doposażenia, brak ciekawie urządzonych i zagospodarowanych miejsc sportu i rekreacji	średnie
5. Gospodarka i rolnictwo		
miejsca pracy, zakłady produkcyjne, działalność gospodarcza	rolnictwo - obserwuje się rozwój gospodarstw rolnych, ale jednocześnie duże ich zróżnicowanie, praca zarobkowa poza rolnictwem, ośrodek gospodarki rybackiej w Suminie, usługi transportowe – 3 podmioty, handel detaliczny - 1, ogólnobudowlane - 1 i ziemno – melioracyjne -1	średnie
miejsca noclegowe, obiekty usługowe	gospodarstwo agroturystyczne – 1, pokoje do wynajęcia – 3, sklep spożywczo-przemysłowy słabo zaopatrzone	małe
6. Mieszkańcy, kapitał społeczny		
	społeczność katolicka - autorytetem lokalnym jest ksiądz, w przeszłości mieszkańcy odznaczyli się dużą aktywnością w pracach społecznych: pracowali przy budowie sklepu, wodociągu, remizy OSP, w sołectwie działa OSP oraz Koło Gospodyń Wiejskich (17 członkiń), obok sporej aktywności części mieszkańców występuje też problem bierności i obojętności, mieszkańcy są słabo zintegrowani, potrzeby towarzyskie realizują głównie w spotkaniach w gronie rodzinnym, stosunki sąsiedzkie są dobre, ale mogłyby być lepsze.	duże

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

Kurhany w lesie przy drodze do Grabowa

Diabli Kamień – w polu między Nakłą a Sylcznem

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

Kapliczka z figurką Matki Boskiej w Garbacz

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

3. Charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców

Lokalizacja i charakter obszarów, które mogą stanowić potencjalne tereny mające szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców sołectwa Sylczno jest silnie determinowana przez obecny układ przestrzenny wsi i jego główne dominanty. W obecnej chwili układ przestrzenny miejscowości, z uwagi na dokonujące się przekształcenia o charakterze gospodarczym i społecznym, jest silnie przekształcony. Jednocześnie wpływ na obecne ukształtowanie struktury wsi ma fakt, iż jej kształt wywodzi się z jej pochodzenia. Układ przestrzennej zabudowy zwartej to układ wsi ulicowy, w którym zabudowa koncentruje się wzdłuż głównego szlaku komunikacyjnego, co jednocześnie determinowało obecne ukształtowanie się centrum społecznego wsi. Tym samym przestrzenny układ wsi należy uznać za zdekomponowany i mało czytelny. Obecnie obszarami i obiektami pełniącymi rolę centrów zaspokajających potrzeby społeczne i kulturalne mieszkańców wsi są tereny przyległe do świetlicy wiejskiej, a także położone w jej najbliższym sąsiedztwie. Tym samym tereny te należy uznać za obszary mające szczególne znaczenie dla zaspokajania potrzeb mieszkańców wsi i sołectwa. Tereny te w celu lepszego spełniania swojej roli wymagają poniesienia nakładów inwestycyjnych na ich zagospodarowanie i wyposażenie w niezbędną, ogólnodostępną infrastrukturę społeczną i rekreacyjną, w tym. boisko, „małą architekturę”, czy też modernizację istniejących obiektów.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

4. Analiza SWOT

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - atrakcyjne położenie w urozmaiconym krajobrazowo terenie w otoczeniu lasów, jezior, pól i łąk, - walory turystyczne, ciekawe tereny do wykorzystania rekreacyjno – turystycznego, - bogata historia i dziedzictwo kulturowe, zachowane zabytki, tradycyjne budownictwo, ślady pradawnego osadnictwa, - rolnictwo - brak uciążliwego przemysłu, - Sylczno jest miejscowością rozwijającą się z licznymi nowymi zabudowaniami, - zaopatrzenie w sieć wodociagową, energetyczną, telefoniczną, - selektywna zbiórka odpadów 	<ul style="list-style-type: none"> - brak odpowiedniej do potrzeb infrastruktury kulturalno-rekreacyjnej, - peryferyjne położenie w stosunku do ośrodka gminnego, brak dogodnej komunikacji publicznej, - mało inwestycji gminnych na terenie sołectwa, - zły stan dróg lokalnych, chodników, oświetlenia drogowego, - brak sieci kanalizacyjnej, - słaba integracja mieszkańców, - brak odpowiedniej infrastruktury turystycznej: oznakowania ścieżek pieszych, rowerowych, oznakowania miejsc atrakcyjnych, tablic informacyjnych, - słaba jakość gleb,
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> -współpraca mieszkańców z władzami gminnymi, - sprzyjająca polityka regionalna umożliwiająca dostęp do funduszy z Unii Europejskiej, - wyremontowany budynek świetlicy wiejskiej, - zmniejszanie się bezrobocia, - powstanie kopalni kruszyw dającej nowe miejsca pracy, - położenie w atrakcyjnym turystycznie terenie, w pobliżu ośrodków wypoczynkowych o walorach kulturowych, które stanowią 	<ul style="list-style-type: none"> - polityka Urzędu Gminy ignorująca potrzeby sołectwa i uniemożliwiająca wykorzystanie funduszy unijnych, - brak możliwości skorzystania z funduszy Unii Europejskiej, - niewystarczające fundusze na rozwój obiektów użytku publicznego, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, - uciążliwości związane z działaniem planowanej żwirowni (hałas, pylenie, dysonans w krajobrazie, zbyt duży ruch), - zła sytuacja gospodarcza kraju,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

<p>podstawę dla stworzenia produktu turystycznego, - przejęcie powiatowych dróg gruntowych, przez gminę jako szansa ich szybszej naprawy</p>	<ul style="list-style-type: none"> - klęski żywiołowe (pożary, susza, duże wiatry), - migracja ludzi młodych i wykształconych, starzenie się społeczeństwa, - bezładna budowa nowych zabudowań i domków letniskowych w oderwaniu od miejscowej tradycji budowlanej i bez związku z otaczającym krajobrazem, - brak możliwości skutecznego egzekwowania naprawy dróg gruntowych, które należą do Zarządu Dróg Powiatowych w Bytowie - przejęcie powiatowej drogi gruntowej Sylczno - Sumin przez gminę może oznaczać kres długoletnich starań o położenie na niej nawierzchni asfaltowej
--	--

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ NA LATA 2018-2022

5. Planowane kierunki odnowy wsi Sylczno, Sumin i Garbacz

5.1. Wizja rozwoju miejscowości

Planowane kierunki odnowy miejscowości sołectwa zostały określone na podstawie dyskusji z mieszkańcami, przeprowadzonej ankiety oraz analizy zebranego materiału. Wypracowana wizja pokazuje możliwości rozwoju sołectwa w perspektywie kolejnych lat.

Jako główny cel odnowy sołectwa przyjmuje się wszechstronny i trwały rozwój społeczno – gospodarczy, gwarantujący stałą poprawę warunków życia jego mieszkańców, dokonujący się w warunkach równowagi pomiędzy sferami: społeczną, gospodarczą i ekologiczną. Sołectwo ma być zadbane, uporządkowane, wygodne i bezpieczne, z rozwiniętą infrastrukturą techniczną, sprzyjające osadnictwu, z mieszkańcami aktywnymi, zżyтыми i zadowolonymi.

Mieszkańcy sołectwa, udzielając odpowiedzi na pytanie „co należy zrobić” w ich miejscowościach, za najważniejsze uznali podjęcie działań w kierunku rozbudowy infrastruktury drogowej i okołodrogowej, rekreacyjno – wypoczynkowej, stworzenie estetycznych przestrzeni publicznych i prywatnych, wykorzystanie położenia sołectwa dla jego rozwoju, podjęcia działań w kierunku zwiększenia aktywności społeczności lokalnej i jej integracji, a także działań na rzecz utrzymania porządku publicznego oraz stworzenia warunków do rozwinięcia systemu komunikacji PKS. Istotną kwestią jest też kanalizacja sołectwa.

Najpilniejszym i najważniejszym jest realizacja zadań poprawiających warunki życia mieszkańców oraz dających szansę na rozwój sołectwa. W tym zakresie pierwszoplanowym celem jest zapewnienie dzieciom i młodzieży, jak również i rodzicom, warunków do wspólnego i aktywnego spędzania czasu. Jest to ważne dla rozwoju fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego i kulturowego. Zapewnić to może nowoczesny kompleks kulturalno-rekreacyjno–sportowy. Dlatego głównym celem w latach 2009 - 2011 był remont świetlicy wiejskiej, zmodernizowanie chodników i utworzenie miejsc parkingowych w pobliżu świetlicy oraz modernizacja placu zabaw dla dzieci. Być może uda się także stworzyć małe utwardzone boisko do koszykówki i siatkówki oraz zagospodarować teren naprzeciwko świetlicy wiejskiej, znajdujący się w centrum Sylczna.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

5. 2. Diagnoza możliwości rozwojowych sołectwa

Co ma je wyróżniać?	Estetyka i nieskażone środowisko naturalne
Jakie ma pełnić funkcje?	Usługowe, agroturystyczne, w pełni nowoczesne rolnictwo
Kim mają być mieszkańcy?	Aktywni, zaangażowani, w pełni identyfikujący się ze wsią, dbający o wieś
Co ma dać utrzymanie?	Rolnictwo, praca poza rolnictwem, usługi, małe przedsiębiorstwa, w tym agroturystyczne
W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?	Stowarzyszenia OSP, KGW, zintegrowana, organizująca wspólne zabawy, imprezy kulturalne
W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy?	Problemy rozwiązywane są poprzez rozmowy indywidualne, wspólne na spotkaniach i przy pomocy Urzędu Gminy
Jak ma wyglądać nasza wieś?	Estetyczna, zadbana
Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?	Rozwijanie tradycji i obrzędów kaszubskich oraz religijnych
Jak mają wyglądać mieszkania i obejścia?	Mieszkania funkcjonalne, a obejścia schludne z zadbanymi ogródkami przydomowymi
Jaki ma być stan otoczenia i środowiska?	Niezanieczyszczone, zagospodarowane i oznakowane tereny rekreacyjno – turystyczne
Jakie ma być rolnictwo?	Dochodowe, zmodernizowane
Jakie ma być infrastruktura komunikacyjna?	Drogi wyrównane, utwardzone, odwodnione, oświetlone, więcej dogodnych połączeń PKS w godzinach pracy i nauki oraz w czasie wakacji
Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?	Plac zabaw dla najmłodszych, boisko sportowe, więcej wspólnych spotkań i zajęć w świetlicy wiejskiej

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

5. 3. Priorytety, cele i projekty działań - arkusz planowania

Arkusz planowania Planu Rozwoju Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz zawiera układ wyznaczonych przez społeczność priorytetów rozwojowych, celów oraz konkretnych projektów. Poszczególne priorytety i projekty zgodne są z ustaloną wizją rozwoju sołectwa Sylczno. Cele wraz z projektami działania zostały podzielone na obszary strategiczne – priorytety 1, 2, 3, 4 i 5, które wytyczają kierunki prac na najbliższe lata.

Arkusz planowania

PRIORYTET 1

POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Cel 1.1. Rozwój infrastruktury kulturalnej i rekreacyjno-sportowo-wypoczynkowej

Projekty:

1. Doposażanie i remonty bieżące świetlicy wiejskiej.
2. Zagospodarowanie terenu przy stawie, m.in. posadzenie krzewów, kwiatów, postawienie ławek i inne.
3. Pozyskanie na potrzeby sołectwa części działki nr 130 i zagospodarowanie jej poprzez budowę boiska, ścieżek, siłowni zewnętrznej, oświetlenia i ogrodzenia, wyposażenie w tzw. małą architekturę oraz inne urządzenia służące wypoczynkowi i rekreacji oraz poprawie estetyki zagospodarowanego terenu.

Cel 1.2. Poprawa estetyki wsi.

Projekty:

1. Doprowadzenie do poprawy estetyki budynków i zagród przydomowych.
2. Umieszczenie dodatkowych koszy w sołectwie.
3. Zakup kosiarki i innych narzędzi służących do pielęgnacji terenów zielonych sołectwa.
4. Zakup krzewów oraz coroczne zakupy kwiatów przeznaczonych na tereny zielone sołectwa oraz nawozów, ziemi, kory i środków pielęgnacyjnych.

PRIORYTET 2

POPRAWA BEZPIECZEŃSTWA SPOŁECZNEGO

Cel 2.1. Poprawa infrastruktury i wyposażenia przeciwpożarowego.

Cel 2.2. Poprawa świadomości mieszkańców sołectwa w zakresie ppoż. oraz zwiększenie potencjału miejscowej OSP.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ NA LATA 2018-2022

Projekty:

1. Doposażenie OSP w sprzęt poprawiający stan bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
2. Szkolenia w zakresie ppoż. dla mieszkańców oraz specjalistyczne szkolenia dla członków OSP.
3. Udział OSP w zawodach i konkursach.
4. Poszerzenie pasa drogowego Sylczno – Nakła lub ew. poszerzenie, wyrównanie i utwardzenie pobocza oraz systematyczne wycinanie krzewów przy drodze.

PRIORYTET 3

POPRAWA INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ

Cel 3.1. Budowa infrastruktury wzmacniającej potencjał turystyczny.

Projekty:

1. Oznakowanie i wytyczenie tras turystycznych, oznakowanie obiektów archeologicznych (m.in. Diabelskiego Kamienia, postawienie tablicy informacyjnej z wizualizacją sołectwa).

Cel 3.2. Promocja turystyczna miejscowości

Projekty:

1. Opracowanie i wykonanie materiałów informacyjnych promujących sołectwo (informatory, mapy, kartki pocztowe, itp.).
2. Organizowanie imprez plenerowych dla mieszkańców i turystów.

PRIORYTET 4

POPRAWA STANU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Cel 4.1. Rozwój infrastruktury drogowej i okołodrogowej

Projekty:

1. Naprawa dróg gruntowych gminnych na terenie sołectwa, m.in.: drogi Sylczno – Sumin, Sylczno – Grabowo, Sylczno – do pana P. Rekowskiego i Sylczno – przystanek w lesie.
2. Modernizacja chodników i oświetlenia ulicznego w Sylcznie oraz zwiększenie liczby lamp.
3. Utwardzenie nawierzchni drogi Sylczno – Sumin oraz drogi w centrum Sylczna.

Cel 4.2. Poprawa stanu infrastruktury sanitarnej

Projekty:

1. Przystąpienie do opracowania planów kanalizacji sołectwa.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

PRIORYTET 5

PRZEBUDOWA ŚWIADOMOŚCI I MENTALNOŚCI MIESZKAŃCÓW

Cel 5.1. Integracja i zwiększenie aktywności mieszkańców

Projekty:

1. Aktualizacja Planu Odnowy Wsi.
2. Szkolenia, kursy, odczyty, rozwijanie zainteresowań, działalność Koła Gospodyń Wiejskich i OSP.
3. Organizowanie imprez kulturalnych i rekreacyjnych.

5.4. Hierarchizacja celów

Arkusze planowania wykazuje 5 celów i 21 projektów, które są podstawą prawidłowego rozwoju społeczno – gospodarczego miejscowości Sylczno, Sumin, i Garbacz. Spośród wszystkich projektów do realizacji ewentualnie z pomocą funduszy unijnych wybraliśmy ten, którego priorytetem są działania w kierunku rozwoju infrastruktury kulturalnej i rekreacyjno – wypoczynkowej, tj. pozyskanie na potrzeby sołectwa części działki nr 130 i zagospodarowanie jej poprzez budowę boiska, ścieżek, siłowni zewnętrznej, oświetlenia i ogrodzenia, wyposażenie w tzw. małą architekturę oraz inne urządzenia służące wypoczynkowi i rekreacji oraz poprawie estetyki zagospodarowanego terenu.

Zrealizowanie tego projektu w dużym stopniu ułatwi urzeczywistnienie pozostałych priorytetów i projektów dotyczących przebudowy świadomości i mentalności mieszkańców, dlatego że stworzy się odpowiednie zaplecze do ich wykonania.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ
NA LATA 2018-2022

6. Harmonogram wdrażania planu

Harmonogram wdrażania planu wyznacza priorytety dotyczące działań w krótszej i dłuższej perspektywie oraz określa odpowiedzialnych za realizację całego planu oraz poszczególnych jego elementów. Realizacja większości elementów planu będzie odbywać się z udziałem władz gminnych.

Realizacja pozostałych projektów przewidziana jest na kolejne lata. Projekty związane z Priorytetem 3. Przebudową świadomości i mentalności mieszkańców będą realizowane jako własna inicjatywa mieszkańców i stowarzyszenia Koło Gospodyń Wiejskich, które będzie też starać się pozyskiwać fundusze na ten cel.

Od zaangażowania mieszkańców w dużej mierze zależna będzie także realizacja Priorytet 2. Poprawa infrastruktury turystycznej. Szanse do pełnej realizacji projektów zawartych w Priorytetach 2 i 3 zdecydowanie wzrosną po wykonaniu zadań Priorytetu 1; od realizacji tego Priorytetu uzależniony jest też wzrost aktywności mieszkańców.

Wdrażanie Planu Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz

Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Szacunkowy koszt
Uchwalenie aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz przez zebranie wiejskie	Rada Sołecka	maj/czerwiec 2018 r.	
Zatwierdzenie aktualizacji Planu Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz na Sesji Rady Gminy	Rada Gminy	czerwiec 2018 r.	
Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z harmonogramem przyjętym w programach operacyjnych	Liderzy odnowy sołectwa, Rada Sołecka, Wójt	czerwiec 2018 – grudzień 2022	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI SYLCZNO, SUMIN ORAZ GARBACZ NA LATA 2018-2022

7. Podsumowanie

Plan Odnowy Miejscowości Sylczno, Sumin oraz Garbacz ma stanowić podstawę do realizacji szeroko pojętych celów służących dobru ogólnowieskiemu.

Niniejsze opracowanie jest powiązane z celami strategicznymi dokumentów dotyczących rozwoju społeczno – gospodarczego gminy, powiatu, województwa i kraju, zatem proponowane zadania nawiązują do dokumentów strategicznych wyższego rzędu.

Prace nad planem pozwoliły mieszkańcom poznać mocne strony sołectwa, które są szansą jego rozwoju oraz te, które powodują, że miejscowości nie rozwijają się w takim tempie, jakie jest pożądane. Wpłynęły też na zwiększenia aktywności i integracji mieszkańców.

Dokument został zaplanowany na okres kilku najbliższych lat. W okresie tym podejmowane będą określone działania inwestycyjne, a także inne o charakterze np. szkoleniowym, rekreacyjno-wypoczynkowym (np. imprezy, spotkania), czy społecznie użytecznym (działania poprawiające estetykę wsi). Podjęcie się realizacji zadań wymagających nakładów finansowych poprzedzone zostanie opracowaniem zakresu rzeczowego, określeniem kosztów i terminów wykonania projektów. Tak przygotowane i określone zadania będą przyjmowane przez Radę Sołecką stanowiąc kolejne załączniki do niniejszego planu.

